

længe maatte blive forbedret. Præsterne vil sandsynligvis være glade ved denne Udtalelse, men hvor meget man kan lægge ind deri, tør jeg ikke absolut afgøre. Om man fra den Side, det ærede Medlem tilhører, mener at ville opfylde dette Haab nu, ved jeg ikke, men i saa Fald vil der jo selvfølgelig blive stillet Forslag derom. Jeg tror ikke, der er stort Haab om at faa Kravet opfyldt nu. Ganske vist har det ærede Medlem i det andet høje Ting en Partifælle, som har stor Længsel efter en Ændring i den Retning — jeg tænker her paa Folketingsmand Blang —, men jeg tror ikke, der er stort Haab om at faa en saadan Ændring gennemført, thi Venstres Ordfører i Folketinget for de saakaldte mere aandelige Kirkelovforslag er jo, efter hvad en anden æret Partifælle af ham udtalte, naar der er Spørgsmaal om at bringe Ofre fra Statens Side til Kirkens Formaal, af den Opfattelse, at det kun er, naar det gælder Guds Riges Fremme, at der skal spares. Derfor er der ikke stort Haab om at faa Kravet gennemført. Naar Regeringspartiet har en Ordfører, som efter et andet Medlems Udtalelse har et saadant Syn paa dette Forhold, kan man selvfølgelig, som det ærede 4de Medlem for 2den Kreds, udbrede sig for os her i Landstinget om den Frihed og Rummelighed, der hersker indenfor dette Parti, men jeg maa sige, jeg misunder ikke det ærede Medlem denne Frihed, for som Regel giver den sig Udslag paa den Maade, at de misfornøjede staar frem og paastaar, at nu har de overvundet sig selv, og den, der overvinder sig selv, er større end den, der indtager en Stad. Saa meget har jeg i alt Fald læst af Folketingets Forhandlinger, at jeg har set, at en af den højtærede Kirkeministers Partifæller angaaende et bestemt Forslag har udtalt, at naar han var Medforslagsstiller, var det med blandede Følelser og kun, fordi det var en politisk Nødvendighed. Ja, saa ved jeg ikke, hvor den højt priste Frihed bliver af. Det gaar i Regelen til syvende og sidst saaledes, at man stemmer som efter en Snor, og det er jo muligt, at det ogsaa bliver Tilfældet ved et andet Forslag, som jeg ikke skal omtale her, men hvorom der har været Strid i Partiet i det andet høje Ting.

Jeg maa straks tilføje, at vi fra vor Side kan ikke være med til at imødekomme Præsteforeningens Krav om, at Staten skal bevilge større Midler til Præstelønninger. For det første kan vi det ikke for Konsekvensernes Skyld; vi er jo alle til en vis Grad enige om, at alle andre skal

nedad nu, men saa kan Præsterne selvfølgelig ikke gaa den modsatte Vej, — det skulde man for øvrigt ogsaa synes, at Præsterne maatte kunne forstaa lige saa godt som almindelige Mennesker; de har i alt Fald faaet en Uddannelse, som skulde give dem Forudsætninger for at forstaa det. Jeg maa ogsaa sige, at naar man sammenligner Præsternes økonomiske Vilkaar med de Forhold, hvorunder det store Fler-tal af Landets Befolkning, som Præsterne skal betjene og omgaaes, lever, maa man indrømme, at Lønningerne i saa Henseende er forsvarlige. Jeg skal dog tilføje, at med Hensyn til Forholdet mellem Lønningerne indenfor de forskellige Klasser er jeg ikke ganske enig med det ærede 9de Medlem for 2den Kreds (Dahl), idet det er min personlige Opfattelse, at dersom man kunde finde en Maade, hvorpaa man kunde imødekomme de lavest lønnede Præster noget paa Bekostning af de andre, kunde det være rigtigt. Forholdet skulde jo nemlig helst være det, at der var Adgang for ubemidlede Folks Børn til at komme ind i Præsteembederne, og det er dog heldigvis ogsaa saaledes, at der er Folk af Underklassen, som har Evner og Lyst til at blive Præster, men vi ved alle, at naar de begynder som unge Præster, slæber de, som man siger, en stor Studiegæld med sig, og den kan det tidt være vanskeligt at drages med. Derfor synes jeg, at de, der har den Opfattelse, at man godt kunde ændre noget ved Forholdet mellem Lønningerne i de forskellige Klasser, har Ret. Jeg ved meget vel, at man siger, at naar Præsterne bliver ældre, faar de større Forpligtelser; at naar Børnene bliver større, koster det at faa dem uddannet; og det kan jo være meget rigtigt, men der staar dog heldigvis intet Steds skrevet, at Præsternes Børn alle skal uddannes til Præster eller Lærere, lige saa lidt som der staar noget tilsvarende skrevet for andre Samfundsklassers Vedkommende. Derfor mener jeg, at hvis man kunde finde en Løsning i den antydede Retning, vilde det være fornuftigt, men i det store og hele er jeg enig med den højtærede Minister i, at man ikke kan forhøje Lønningerne.

Den Bestemmelse i § 63, hvorefter ikke længere Lønningsfondene, men Pastorerne skal vedligeholde Præstegaardene, tror jeg ikke er heldig. Jeg tror, den vil virke uretfærdigt overfor de forskellige Pastorater, men det skal jeg ikke komme dybere ind paa.

Som ærede Medlemmer allerede vil vide, er vi fra vor Side imod de i § 69 foreslaaede